

A JOBBOLDALI SZOCIÁLDEMOKRATÁK ALJAS ÁRULÁSA 1930. SZEPTEMBER 1. TÜKRÉBEN

A magyar munkásosztály harcának egyik kiemelkedő eseménye volt az 1930. szeptember 1-i munkanélküli tüntetés, amelyet pártunk csaknem forradalmi jellegű megmozdulásra változtatott át. Munkát! Kenyeret! — követelték ekkor az éhező proletárok százezrei.

A hatalmas méretű munkanélküliség, amely mindjobban fokozódott és 1929-ben a világ gazdasági válsággal a csúcspontját érte el, mérhetetlen nyomort és éhínséget idézett elő. A rothadó kapitalizmus élesen megmutatta aljas arculatát. Akkor, amikor az egész országban milliók és milliók, asszonyok és gyermekek, fiatalok és öregek éheztek, és a tüdővész szedte áldozatait, addig a kapitalisták raktárai és tárházai telve voltak, sőt vagonszámra el is pusztították az eladhatatlan áruk tömegét.

Sztálin elvtárs 1930-ban a Bolsevik Párt XVI. kongresszusán a következőket mondotta:

„El kell ismerni, hogy az a gazdasági rendszer, amely nem tudja, mit csináljon termelési feleslegeivel és kénytelen elégetni ezeket, miközben a tömegek körében inség és munkanélküliség uralkodik, miközben a tömegek éheznek és tönkremennek — az ilyen gazdasági rendszer saját maga felett mondja ki a halálos ítéletet.”

A Horthy-fasizmusnak szívügye volt a nagybirtokosok és gyárosok sorsa, ezek számára külföldi kölcsönből támogatást is biztosítottak. De nem volt szívügye és teljesen hidegen hagyta a dolgozók egyre növekvő nyomora. Jellemző az akkori helyzetre, hogy az ipari munkásság egy csekély töredéke, akik esetleg munkához jutottak, 26—30 filléres órabérért, a nincstelen paraszt pedig napi 80 filléres napszámérért volt kénytelen robotolni.

A szociáldemokrata párt akkori vezetői nem hogy semmit nem tettek a dolgozók nyomorának enyhítésére, hanem inkább mindenben hűségesen kiszolgálták kapitalista gazdáikat.

Ezek az aljas árulók a munkásság félrevezetésére parlamenti látszat-
küzdelemet folytattak, miközben titokban, vagy nyíltan a burzsoáziával szövetséget kötve különböző, a dolgozó munkásság elleni megállapodásokat hoztak létre. Minden erejüket latbavetették, hogy hamis teóriákkal igyekezzenek a munkásosztály forradalmi törekvéseit elaltatni, sőt ha kellett, a terror eszközét, Hain Péter és pribékeit is igénybevették, hogy a kommunistáknak a burzsoázia ellen vívott harcát vérbefojtsák.

Tüntető séta az Andrássy-úton

A Peyer-féle szociálfasiszták mindent elkövettek annak érdekében, hogy a munkásságnak a jogos követeléseikért vívott sztrájkjait elgáncsolják. Ha pedig azt megakadályozni nem tudták, akkor aljas árulással, sztrájektörők szervezésével próbálták letörni, elbuktatni a sztrájkot.

Az áruló szociáldemokraták a válság fojtogató gyűrűjében küzködő burzsoázia segítségére siettek. Kiagyalt „elméleti” fejtegetéseikkel, hogy „válságban nem lehet sztrájkolni”, igyekeztek a munkásságot arra rávenni, hogy „húzza össze magát” és ezzel viselje görnyedő vállán a kapitalisták összes terheit.

Azokat az osztályharcos munkásokat, akik nem voltak hajlandók kiszolgáltatni magukat a szociáldemokraták árulásainak és felvették ezzel szemben a harcot, kizárták a szakszervezetből és rendőrkézre juttatták.

Az illegális Kommunista Párt az élére állt és vezette a munkásosztály harcát a kapitalisták és az őket kiszolgáló, áruló szociáldemokraták ellen. Munkanélküli segílyt, lakbérhaladéko követeltek, harcoltak a munkabérek csökkentése ellen. Megmozdult a munkásság és izzóan forradalmivá vált a hangulat, lelkesen követték a Kommunista Pártot. A burzsoázián a félelem lett úrrá, amely abból származott, hogy a mindjobban felvilágosodott munkások felismerték Peyernek és társainak áruló, munkásellenes tevékenységét, teljesen kiábrándultak belőlük. Ennek ellensúlyozására elhatározták — hogy

Kardlapozó rendőrök a felvonuló dolgozók ellen

a munkások bizalmát visszaszerezzék —, 1930. szeptember 1-én felvonulással egybekötött tömeggyűlést rendeznek.

A kormány az utolsóelőtti napon betiltotta — nyilván a tömegektől való félelmében — a már előzőleg engedélyezett nagygyűlést. Másnap megjelent a főkapitány rendelete:

„Betiltok mindennemű csoportosulást és gyűlést, aki ezt a rendeletet megszegi, azt 1—3 évig terjedő elzárásra büntetik.”

Igy jött létre a „békés tüntető séta” terve, amely terv szerint a munkások hármásával-négyesével, a járdán menve, csendesen kísétálnak a Városligetbe és utána békésen szétszórtak volna.

A szociálfasiszták egyről azonban elfeledkeztek, a kommunistákról. A Párt felhívást tett közzé, amelyben felszólította a dolgozókat:

„Változtassátok a szeptember elsejei felvonulást hangos, harcoss tüntetéssé!”

Ez a felhívás leírja a munkásság nyomorát, kiszolgáltatottságát, valamint azt a vad terrort és üldöztetést, amely a csendőrség és rendőrség részéről éri.

„A munkáltató kínozza, a csendőr-rendőr üldözi, a fasiszta állam lakásából zárja ki, a burzsoá társadalom éhhalálra ítéli munkátestvéreink százazreit.”

A tüntetők elleni hajsza a Múcsarnok előtt

A Kommunista Párt felhívásának óriási hatása volt. Szeptember elsején reggel hatalmas tömegekben és izzó hangulatban vonultak ki a munkások az Andrássy-útra. Forradalmi jelszavak hangzottak el az utcán. A munkások ezrei kiáltották: „Éljen a proletárdiktatúra!” A tüntető tömegek között nagyobb csoportok alakultak, lelkes beszédek hangzottak el, amelyekben leleplezték az áruló szociáldemokratákat.

A szociáldemokrata „Rendezőgárda” a rendőrséggel és csendőrséggel együttműködve segített a „hangoskodókat” kiemelni.

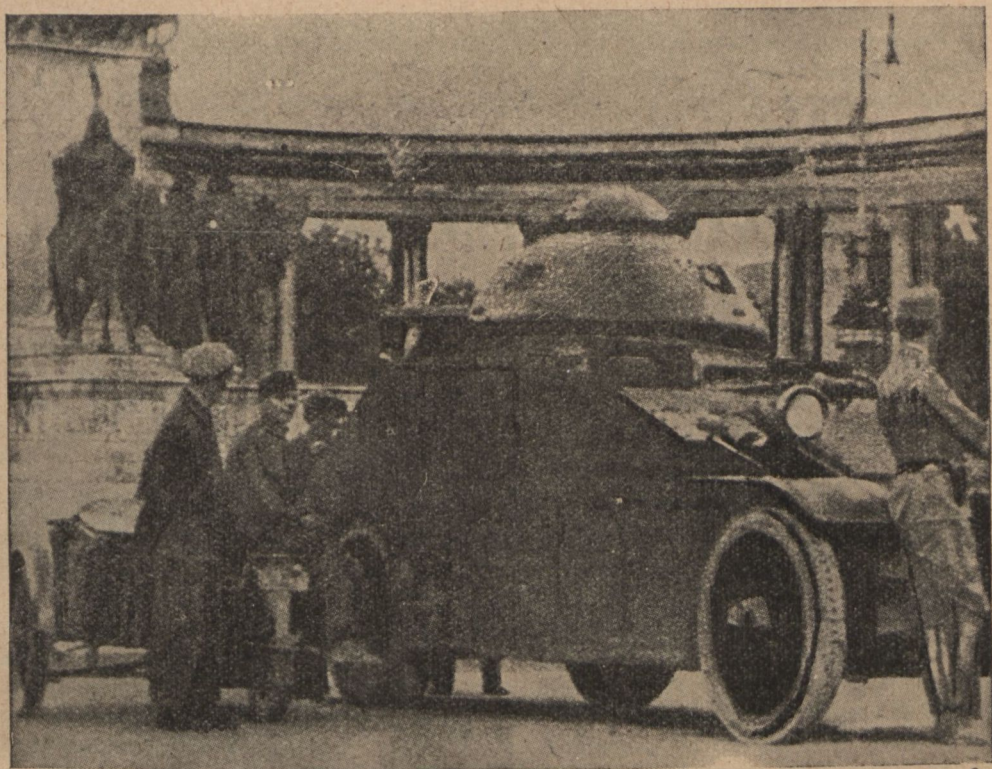
Tizenegy órakor, amikor a Múcsarnok előtt az összetorlódott tömeget szétoszlásra hívták fel, a tömeg kórusban kiáltotta: „Munkát! Kenyeret! Le a Bethlen-kormányral!”

Megkezdődött a harc. A lovasrendőrök belerohantak a tömegbe és kardjukkal össze-vissza vagdostak. A tömeg közáporral felelt, mire a rendőrség kénytelen volt meghátrálni. A munkások barrikádokat építettek és onnan verték vissza a támadókat. A lovasrendőrök sortűzzel válaszoltak, aminek következtében egy munkás meghalt és több súlyos sebesülés történt.

A munkástömegek bátran és lelkesen harcoltak. Közben eltették a Kommunista Pártot és a Szovjetuniót, majd elénekelték az Internacionálét.

A tömegnek sikerült széjjelverni a rendőröket és átvágva a rendőrkordont, az Andrássy-útra benyomulni.

A szociáldemokrata képviselők, Peyer vezetésével, távozásra szólították fel a munkásokat, amire megkapták a méltó választ úgy, hogy hasoncsúszva voltak kénytelenek elmenekülni.

Páncélautós erősítés a munkástömegek ellen

A rendőrség közben újabb, majd páncélautós erősítést kapott és így sikerült a késő esti órákban a tömeget széjjeloszlatni.

1930. szeptember elseje a magyar munkásosztály harcának egyik jelentős történelmi eseménye. A mi számunkra gazdag tapasztalatot és tanulságot nyújt. Az első tanulság számunkra az, hogy felismerjük napjaikban is a jobboldali szociáldemokraták aljasan áruló szerepét. Ma aknamunkájuk az elégedetlenség szításában mutatkozik. A szociáldemokraták, akik a Horthy-fasizmus idején az éhező és agyonsanyargatott munkások százazreit a békés tűrésre intették, ma, akkor, amikor a magyar munkásosztály eddig még soha nem látott jólétben él — elégedetlenségre szítják. Semmivé akarják tenni ezzel eddig kiharcolt eredményeit, boldog jövőjét és szabadságát.

1930. szeptember elseje arra intsen bennünket, hogy a szocializmus építését akadályozó jobboldali szociáldemokratákat kíméletlenül leplezzük le. Ezek az árulók ma is megbújnak az üzemekben, a gyárakban, így a honvédségen belül is és az elégedetlenség szításával, aljas aknamunkájukkal akadályozzák békés építésünket.

1930. szeptember elseje megmutatja azt is, hogy a Kommunista Párt, fennállása óta, következetesen harcolt a munkásosztály felszabadításáért. A Kommunista Párt ma is a munkásosztály győzelmeinek szervezője, vezeti a kíméletlen harcot a külső és belső ellenség ellen. Vezetésével építjük hazánkban a szocializmust.